

Udskriftsdato: mandag den 12. januar 2026

KEN nr 10183 af 19/06/2009 (Gældende)

Afgørelse af klage - Ikke vildledende at markedsføre det samme produkt under to forskellige varebetegnelser

Ministerium: Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Journalnummer: Fødevaremin.,
Sekretariatet for Fødevare- og Veterinærklager, Sagsnr.
234/13023

Afgørelse af klage – Ikke vildledende at markedsføre det samme produkt under to forskellige varebetegnelser

Resumé

Fødevareregion Nord konstaterede, at en virksomhed markedsførte det samme produkt som henholdsvis »Tykmælk« og »XX« og indskærpede, at markedsføring af fødevarer ikke må vildlede forbrugerne.

Sekretariatet for Fødevarer- og Veterinærklager fandt, at da markedsføringen af de to produkter ikke var vildledende hver for sig, var der heller ikke grundlag for at bedømme markedsføringen som vildledende, når man betragtede de to produkter under ét.

NN Mælkeproduktproducent amba

Den 19. juni 2009
Sagsnr.: 234/13023
Ref.: mora
Tlf.: 33 95 14 30

Indskærpelse vedrørende markedsføring af »Tykmælk« og »XX« ophæves

I har i brev af 7. august 2008 klaget over indskærpelse af 29. maj 2008 fra Fødevareregion Nord.

Indskærpelsen går ud på, at fødevarer ikke må markedsføres på en måde, der vildleder forbrugerne (fødevarereforordningens¹⁾ art. 16), og er begrundet med, at I markedsfører det samme produkt som henholdsvis »Tykmælk« og »XX«.

Til indskærpelsen er knyttet en afgørelse om en gebyrbelagt opfølgende kontrol.

Sekretariatet for Fødevarer- og Veterinærklager har behandlet klagen og ophæver indskærpelsen. Det betyder, at I kan se bort fra fødevareregionens indskærpelse.

Da afgørelsen om en gebyrbelagt opfølgende kontrol tillige blev udløst af en indskærpelse vedrørende et andet forhold, bortfalder gebyret ikke.

Sammendrag

Markedsføringen af »Tykmælk« er ikke i sig selv vildledende. Markedsføringen af »XX« er ikke i sig selv vildledende. Vi finder intet grundlag for at bedømme markedsføringen af de to produkter, betragtet under ét, som vildledende ud fra en betragtning om, at forbrugerne må formodes at forvente, at de to produktnavne nødvendigvis må svare til to produkter, som er indholdsmæssigt forskellige.

I kan læse mere om afgørelsen nedenfor.

Oplysninger i sagen

Fødevareregionens indskærpelse

Under et tilsyn hos jer den 29. maj 2008 konstaterede Fødevareregion Nord, at I tappede samme syrnede mælkeprodukt i kartoner med varebetegnelsen »Tykmælk«, henholdsvis »XX«.

Fødevareregionen fandt, at forbrugerne vildledes, når nøjagtigt det samme produkt markedsføres med forskellige varebetegnelser, forskellige ingredienslister, forskellig kartonfarve og samlet set præsenteres som to forskellige produkter.

Fødevareregionen indskærpede jer, at fødevarer ikke må sælges under omstændigheder, der vildleder forbrugerne.

I klager

Den 8. august 2008 klagede I over indskærpelsen.

I jeres klage gør I for det første gældende, at begge produkter overholder reglerne i mælkeproduktbekendtgørelsen²⁾.

For det andet gør I gældende, at der inden for fødevarerindustrien er talrige eksempler på, at det samme produkt markedsføres med flere forskellige præsentationer, uden at dette strider imod vildledningsreglerne.

I mener, at I derfor er berettiget til at fortsætte jeres markedsføring af de to produkter som hidtil.

Fødevarerregionens bemærkninger til klagen

Den 14. august 2008 oversendte fødevarerregionen jeres klage til Sekretariatet for Fødevarer- og Veterinærklager for behandling.

I oversendelsesbrevet erklærer fødevarerregionen sig enig i, at både produktet »Tykmælk« og produktet »XX« opfylder mærkningsreglerne i forhold til mælkeproduktbekendtgørelsen.

Videre er fødevarerregionen enig i, at markedsføring af det samme produkt med forskellige præsentationer er ganske almindeligt, men at præsentationernes varebetegnelse og ingrediensliste i sådanne tilfælde må formodes altid at være identiske.

Fødevarerregionen gør gældende, at det følger af § 15, stk. 3, i mærkningsbekendtgørelsen³⁾, at forbrugeren ud fra en fødevarers varebetegnelse skal kunne gøre sig bekendt med fødevarens egentlige art og skelne den fra andre fødevarer, den ville kunne forveksles med. Ifølge fødevarerregionen må dette indebære, at forbrugerne må formodes at forvente, at to forskellige varebetegnelser må dække over to forskellige produkter.

Endelig anfører fødevarerregionen, at tykmælk er traditionel syrnet mælk tilsat en blanding af mælkesyrebakterier, som traditionelt ikke har omfattet bakterien *L. acidophilus*. Mælk syrnet med *L. acidophilus* er kendt som acidophilustykmælk eller XX.

Fødevarerregionen anbefaler, at vi fastholder indskærpelsen.

Oversendelsesbrevet er vedlagt et eksemplar af hver af de to omhandlede emballager, print fra NN Mælkeproduktproducent amba's hjemmeside af produkthistorierne for henholdsvis »Tykmælk« og »XX« samt et uddrag af en lærebog i mejeriteknologi fra Mejeribrugsinstituttet, KVL, 1988.

Præsentationen af »Tykmælk«

På emballagen for »Tykmælk« indeholder ingredienslisten følgende passus:

»...syrnet med mælkesyrekultur.«

L. acidophilus kultur nævnes ikke.

Under »Næringsindhold pr. 100 g ca.« oplyses bl.a.:

»Protein:	3,5 g
Kulhydrat:	4 g
Riboflavin (B2-vitamin):	0,20 mg
...	
Kalcium:	130 mg
...«	

Emballagens produktbeskrivelse af »Tykmælk« lyder bl.a.:

»Tykmælk er sødmælk som efter opvarmning og afkøling tilsættes mælkesyrekultur. De valgte kulturer giver Tykmælk sin særlige smag og konsistens. Det er i øvrigt de samme typer mælkesyrekultur, der anvendes til fremstilling af smør og YY ost.«

Produkthistorien for »Tykmælk« omtaler ikke L. acidophilus-bakterien.

Lærebogsuddraget anfører under afsnittet »Tykmælk«, at dette produkt synes med DL-kulturer. Acidophiluskulturer omtales ikke.

Præsentationen af »XX«

Ingredienslisten på »XX«-emballagen indeholder følgende passus:

»...syret med mælkesyre- og L. acidophiluskultur.«

Under »Næringsindhold pr. 100 g ca.« oplyses bl.a.:

»Protein:	3,3 g
Kulhydrat:	3,8 g«

Riboflavin og kalcium nævnes ikke

Produktbeskrivelsen af »XX« lyder bl.a.:

»XX er dansk sødmælk, der er tilsat mælkesyrekulturer – bl.a. Acidophiluskultur. Det er Acidophiluskulturen, der gør XX til noget særligt.«

Produkthistorien for »XX« omtaler, at produktet indeholder en acidophiluskultur ud over de almindelige tykmælksbakteriekulturer.

Lærebogens afsnit »Acidophilusmælk – A 38« indeholder bl.a. følgende passus:

»Da mælk syret med ren acidophilus kultur har en rent sur smag uden særlig aroma blandes acidophilusmælken normalt med tykmælk her i landet, hvorved produktet A 38 fremkommer; et blandingsforhold på 10-15% acidophilusmælk og 85-90% tykmælk er almindeligt.«

Partshøring

I brev af 21. oktober 2008 kommenterer I indholdet af fødevareregionens oversendelsesbrev med bilag.

I skriver, at jeres mærkning af både »Tykmælk« og »XX« overholder mærkningsbekendtgørelsens § 15, stk. 2, og at bestemmelsens stk. 3 derfor ikke er relevant.

Videre gør I gældende, at jeres markedsføring af produktet under to forskellige varebetegnelser er en mærkedifferentiering, som ikke er vildledende, herunder ikke i strid med fødevarereforordningens art. 16.

Sekretariatet for Fødevarer- og Veterinærklagers begrundelse for afgørelsen

Vildledning

Fødevareregion Nords indskærpelse over for jer af vildledningsforbuddet i fødevarereforordningens art. 16 er begrundet med, at forbrugerne efter fødevareregionens opfattelse vildledes, når »Tykmælk« og »XX« markedsføres som to forskellige produkter, men reelt indeholder nøjagtigt det samme.

Fødevareregionen når således til dette resultat ved at sammenholde jeres markedsføring af »Tykmælk« med jeres markedsføring af »XX«, uden at fødevareregionen har fundet jeres markedsføring vildledende, når den vurderes for de to produkter hver for sig.

Vi finder, at en stillingtagen til, om markedsføringen af »Tykmælk« og »XX« har været vildledende, nødvendigvis må tage udgangspunkt i bedømmelse af jeres markedsføring af de to produkter hver for sig i relation til vildledningsreglerne.

Essensen af vildledningsforbuddet er, at markedsføringen af en fødevare ikke må skabe en forventning hos en almindeligt oplyst, rimeligt opmærksom og velunderrettet gennemsnitsforbruger om, at vedkommende får noget andet end det, vedkommende faktisk får.

»XX«

Hvad angår »XX«, præsenterer I dette produkt som 1000 g syrnede sødmælk, syrnede med mælkesyre- og *L. acidophilus* kultur og markedsført under varemærket »XX«.

Ud fra de oplysninger, vi har i sagen, er der intet, som tyder på, at forbrugerne får noget andet end dette, når de køber »XX«.

Derfor finder vi, at jeres markedsføring af »XX« isoleret set ikke er i strid med vildledningsforbuddet i fødevarereforordningens art. 16.

»Tykmælk«

Jeres produkt »Tykmælk« præsenterer I som 1000 g tykmælk, syrnede med mælkesyrekultur. Det fremgår ikke af jeres præsentation, at en af disse mælkesyrekulturer er *L. acidophilus*.

Intet i sagen tyder på, at forbrugerne ikke får »1000 g tykmælk, syrnede med mælkesyrekultur«, når de køber jeres produkt »Tykmælk«.

Spørgsmålet er, om den omstændighed, at en af disse mælkesyrekulturer er *L. acidophilus*, bevirker, at den gennemsnitsoplyste forbruger vildledes, fordi vedkommende går ud fra, at et produkt med varebetegnelsen »tykmælk« *ikke* indeholder *acidophilus* kultur, og forbrugeren derfor forventer at få noget andet end det, vedkommende faktisk får.

Det er vores vurdering, at mælkeprodukter markedsført under varebetegnelsen »tykmælk« traditionelt ikke har indeholdt *acidophilus* kultur.

Dette understøttes af ovenfor refererede uddrag af en lærebog fra Mejeribrugsinstituttet, hvor tykmælk klart betragtes som et produkt, som er forskelligt fra *acidophilus* mælk/A38, og hvor *acidophilus* kultur ikke nævnes som en bestanddel ved fremstillingen.

På den baggrund vurderer vi, at forbrugere af jeres produkt »Tykmælk« i mange tilfælde køber en fødevare, som indeholder *acidophilus* kultur, uden at de er klar over det.

Dette er imidlertid ikke i sig selv tilstrækkeligt grundlag for at fastslå, at markedsføringen af produktet er vildledende.

Vildledning forudsætter, at forbrugeren i forvejen har en rimelig forventning - eller i kraft af markedsføringen bibringes en forventning - om, at produktet har en egenskab, som ikke modsvarer af produktets faktiske egenskaber.

Som nævnt er det vores vurdering, at den typiske forbruger ikke vil have en forventning om, at et produkt markedsført som tykmælk indeholder *acidophilus* kultur.

Det er imidlertid samtidig vores vurdering, at den typiske forbruger heller ikke vil have en forventning om, at tykmælk *ikke* indeholder *acidophilus* kultur.

Vi vurderer, at den typiske forbruger med andre ord må formodes at være indifferent over for den nærmere sammensætning af de mælkesyre kulturer, som er anvendt ved fremstilling af tykmælken, herunder om *L. acidophilus* er en af de anvendte kulturer.

Vi finder, at det gennemsnitsforbrugeren får, når vedkommende køber »Tykmælk«, dermed ikke kan antages at afvige fra det, vedkommende positivt forventer at få, og at jeres markedsføring af produktet derfor ikke er vildledende i kraft af, at »Tykmælk« indholdsmæssigt er identisk med »XX«.

Markedsføringen af »Tykmælk« og »XX« betragtet under ét

Som beskrevet oven for finder vi, at hverken jeres markedsføring af »Tykmælk« eller af »XX« er vildledende, vurderet hver for sig.

Vi finder intet juridisk grundlag for at bedømme markedsføringen, betragtet under ét, som vildledende ud fra en betragtning om, at forbrugerne må formodes at forvente, at de to produktnavne nødvendigvis må svare til to produkter, som er indholdsmæssigt forskellige.

Divergerende næringsdeklarationer

I deklarerer proteinindholdet i »Tykmælk« og »XX« som henholdsvis 3,5 g og 3,3 g pr. 100 g, og I deklarerer indholdet af kulhydrat pr 100 g som 4 g for »Tykmælk« og 3,8 g for »XX«.

Eftersom »Tykmælk« og »XX« består af det samme, kan ikke alle disse oplysninger være rigtige.

Vi finder, at dette forhold skal bedømmes efter reglerne om næringsdeklaration, særligt næringsdeklarationsbekendtgørelsen⁴⁾, og at forholdet ikke er relevant i forhold til vildledningsforbuddet i fødevareforordningens art. 16.

Da denne klagesag vedrører fødevareregionens indskærpelse over for jer af fødevareforordningens art. 16, har vi ikke behandlet dette spørgsmål yderligere.

I kan ikke klage over sekretariatets afgørelse til anden administrativ myndighed.

Venlig hilsen

Morten Rathsack

Fuldmægtig, cand.jur.

- 1) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) Nr. 178 af 28. januar 2002 om generelle principper og krav i fødevarelovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevaresikkerhed (med senere ændringer)
- 2) Bekendtgørelse nr. 335 af 10. maj 2004 om mælkeprodukter m.v.
- 3) Bekendtgørelse nr. 1308 af 14. december 2005 om mærkning m.v. af fødevarer (med senere ændringer)
- 4) Bekendtgørelse nr. 198 af 20. marts 1992 om næringsdeklaration m.v. af færdigpakkede levnedsmidler (med senere ændringer)